

JĒKABPILS AGROBIZNESĀ KOLEDŽĀ

**PROFESIONĀLĀS AUGSTĀKĀS  
IZGLĪTĪBAS PROGRAMMAS  
“KOMERCĀRĪBA”  
PAŠNOVĒRTĒJUMS**

## SATURS

1. KVALITĀTE .....	3
1.1. Mērķi un uzdevumi .....	3
2.1. Studiju saturs un organizācija .....	4
1.3. Studijas un zināšanu novērtēšana.....	6
1.4. Studiju nodrošinājums un vadība .....	9
1.5. Akadēmiskā personāla un studējošo zinātniskās pētniecības darbs .....	9
1.6. Kvalitātes nodrošinājums un garantijas.....	10
2. RESURSI.....	13
2.1. Mērķi un uzdevumi .....	13
2.2. Studiju saturs un organizācija .....	13
2.3. Studijas un zināšanu novērtēšana.....	14
2.4. Studiju nodrošinājums un vadība .....	14
2.5. Akadēmiskā personāla un studējošo zinātniskās pētniecības darbs .....	16
2.6. Kvalitātes nodrošinājums un garantijas.....	16
3. ILGTSPĒJA.....	17
3.1. Mērķi un uzdevumi .....	17
3.2. Studiju saturs un organizācija .....	18
3.3. Studijas un zināšanu novērtēšana.....	19
3.4. Studiju nodrošinājums un vadība .....	20
3.5. Akadēmiskā personāla un studējošo zinātniskās pētniecības darbs .....	21
3.6. Kvalitātes nodrošinājums un garantijas.....	21
4. SADARBĪBA, PĀRKLĀŠANA .....	24
4.1. Mērķi un uzdevumi .....	24
4.2. Studiju saturs un organizācija .....	24
4.3. Studijas un zināšanu novērtēšana.....	25
4.4. Studiju nodrošinājums un vadība .....	25
4.5. Akadēmiskā personāla un studējošo zinātniskās pētniecības darbs .....	26
4.6. Kvalitātes nodrošinājums un garantijas.....	26

# 1. KVALITĀTE

## 1.1. Mērķi un uzdevumi

Jēkabpils Agrobiznesa koledžas 1.līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas „Komercedarbība” īstenošanas mērķis atbilst:

- Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības standartam saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru kabineta 2001.gada 20.marta noteikumiem Nr.141 „Noteikumi par valsts pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības standartu”.
- Profesijas „Uzņēmējdarbība speciālists” standartam.
- Jēkabpils Agrobiznesa koledžas stratēģiskajiem mērķiem un uzdevumiem– nostiprināt pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības iestādes statusu un pozīcijas, piedāvājot apgūt konkurētspējīgu profesionālo augstāko izglītību tuvāk dzīves vietai.

Studiju programmas mērķis ir sagatavot reģiona tautsaimniecībai komercedarbības speciālistus

Studiju programmas uzdevumi:

1. Pilnveidot un uzturēt studiju procesam atbilstošu informatīvo un materiāli tehnisko bāzi.
2. Programmas realizācijai nodrošināt kvalificētu akadēmisko personālu.
3. Uzņemt studējošos studiju programmā un nodrošināt kvalitatīvu studiju procesu.

Studiju programmas „Komercedarbība” studiju rezultāti:

1. Spēj demonstrēt dažādos studijuursos iegūtās profesionālās pamatzināšanas komercedarbības jomā, pielietot tās konkrētās situācijās.
2. Spēj veikt praktiskus uzdevumus un rast radošus risinājumus komercedarbības vadīšanā, organizēšanā un plānošanā.
3. Spēj demonstrēt zināšanas un prasmes grāmatvedībā, nodokļu sistēmas pamatos, projektu sagatavošanā un vadīšanā, tirgus izpētē.
4. Prot orientēties komercedarbību reglamentējošos normatīvajos aktos.
5. Prot izmantot jaunākās informāciju ieguves, apstrādes tehnoloģijas.
6. Spēj sazināties angļu valodā savas profesijas ietvaros.
7. Spēj attēlot savus ieteiktos risinājumus dažādās teksta un mutiskās prezentācijās.

## 2.1. Studiju saturs un organizācija

Studiju programma „Komerccinības” atbilst pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības standartam saskaņā ar LR MK 2001. gada 20. marta noteikumiem Nr. 141 “Noteikumi par valsts pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības standartu” un profesijas standartam „Uzņēmējdarbības (komercdarbības) speciālists (reģistrācijas numurs PS 0119), apstiprināts ar IZM 2002.gada 25.septembra rīkojumu Nr.524. Studiju programma „Komerccinība” (kods 41 345 09) akreditēta 26.10.2011. uz sešiem gadiem, akreditācijas beigu termiņš 31.12.2017.

Studiju programmas apjoms ir 80 kredītpunkti (120 ECTS kredīti).

Studiju programmas īstenošanas ilgums:

- pilna laika studijās: 2 gadi (4 semestri);
- nepilna laika studijās: 2,5 gadi (5 semestri).

Studiju programmas skatīt pašnovērtējuma ziņojumā koledžas mājas lapā <http://www.jak.lv/stud-dokumenti.html>, 1., 2.pielikums.

Iegūstamā kvalifikācija: Komerccinības speciālists.

Studiju programmā ir iekļauti vispārizglītojošie studiju kursi (ieskaitot izvēles kursus), profesionālie nozares specializācijas studiju kursi (ieskaitot izvēles kursus), divas prakses un kvalifikācijas darbs.

Studijas organizētas tā, lai dotu iespēju studējošiem apgūt gan vispārizglītojošās prasmes, gan arī speciālās prasmes atbilstoši profesijas standartam un valsts pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības standartam.

Studiju programmas apjoms un struktūra atbilst MK 2001. g. 20. marta noteikumiem Nr. 141 “Noteikumi par valsts pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības standartu”. Studiju programmā ir iekļauti tādi apgūstamie studiju kursi, kas atbilst profesijas standartā noteiktajām prasībām, lai students iegūtu nepieciešamās zināšanas, prasmes un kompetenci. Studiju saturs atbilst iegūstamajai kvalifikācijai. Studiju kursu apraksti ir doti pašnovērtējuma ziņojumā koledžas mājas lapā <http://www.jak.lv/stud-dokumenti.html>, 3.pielikums.

Pirmajā semestrī studenti pārsvarā apgūst vispārizglītojošo studiju kursu bloku. Nākamajos semestros studijas organizētas tā, lai nodrošinātu profesionālās nozares zināšanas un iemaņas, kas atbilst profesijas standarta prasībām. Profesionālo studiju rezultātā studenti iegūst zināšanas un nepieciešamo profesionālo kompetenci, kas atbilst ceturtā līmeņa profesionālai kvalifikācijai un tas ļauj sākt komercdarbības speciālista profesionālo darbību.

Liela nozīme studiju programmā atvēlēta praksei (16 KP). Studiju programma paredz divas profesionālās prakses ārpus mācību iestādes. Studentiem ir iespēja prakses vietas izvēlēties atbilstoši savu interešu specifikai un dzīvas vietai. Saskaņā ar šo plānojumu pilna laika studējošiem kvalifikācijas prakse "Uzņēmuma darba organizēšana un plānošana" notiek 1.kursā un 2.kursā, nepilna laika studējošiem kvalifikācijas prakse notiek 3. un 3. kursā.

Studiju beigās ir paredzēta kvalifikācijas darba izstrāde (8 KP) un aizstāvēšana ar vērtējumu ne zemāku par „4” ballēm. Materiāli kvalifikācijas darba izstrādāšanai tiek iegūti kvalifikācijas prakses laikā.

Katra studiju priekšmeta apguves laikā ir jāizpilda prasības, kas fiksētas studiju kursa aprakstā: jāizpilda patstāvīgie darbi, kontroldarbi, jāpiedalās semināros un studiju kursa noslēgumā jānokārto ieskaite vai eksāmens. Par studiju kursa kārtējo un noslēguma pārbaudījumu formām, nosacījumiem, prasībām u.c., par prakses programmām un prakses atskaites aizstāvēšanas prasībām studenti laikus tiek informēti uzsākot studiju kursu vai arī pirms došanās praksē vai kursa darba izstrādes uzsākšanas. Katram studentam ir iespēja saņemt „Normatīvo dokumentu krājumu studentiem” vai skatīt to elektroniskā veidā koledžas datu serverī. Uzsākot studiju kursu, studenti tiek iepazīstināti arī ar studiju kursa rezultātiem – kādas zināšanas un prasmes tiks iegūtas, apgūstot konkrēto studiju kursu. Līdz ar to studenti zina un saprot, kādi ir paredzētie studiju rezultāti.

Studentiem ir nodrošināta konsultāciju iespēja pie visiem lektoriem, kas iesaistīti studiju programmas realizācijā.

Studiju priekšmetu sekmīga apguve tiek saistīta ar regulāru studenta darbu semestra laikā.

Noslēdzoties semestrim tiek veikta aptauja par studiju kursa vērtējumu. Studenti vērtē katru studiju kursu – apguves mērķa, sasniedzamo rezultātu un vērtēšanas sistēmas saprotamību, vai studiju kursa apguve deva jaunas zināšanas, praktisko nodarbību lietderīgumu un saistību ar praktisko uzņēmējdarbību, tiek vērtētas arī mācību metodes, kuras izmanto konkrētais lektors, to dažādība un mūsdienīgums, patstāvīgā darba izpildes metodikas saprotamība, vai patstāvīgā darba izpilde palīdzēja sasniegt studiju kursa mērķus, vai uz studentu jautājumiem vienmēr tiek sniegtas skaidras atbildes. Studenti izsaka ierosinājumus studiju kursa apguves uzlabošanai. Kopumā studenti ir apmierināti ar studiju kursu pasniegšanas veidu, nodarbības ir lietderīgas, lekcijas ir interesantas un intensīvas, vienmēr tiek sniegtas atbildes uz jautājumiem, lektori sniedz jaunāko informāciju, labi un saprotami paskaidro apgūstamo vielu, interesanti un noderīgi patstāvīgie darbi. Ieteikumus mācību procesa uzlabošanai skatīt pašnovērtējuma ziņojumā koledžas mājas lapā <http://www.jak.lv/stud-dokumenti.html>, 7.4.apakšnodaļā.

Atsauksmes no kvalifikācijas prakses vietām ir tikai pozitīvas – pārsvarā visi studenti prakses vietās var izpildīt prakses programmu. Visi studenti atzīmē, ka koledžā apgūtās zināšanas ir pietiekošas, lai izpildītu prakses programmu, tomēr tās tiek arī papildinātas, patstāvīgi tiek vākta informācija par jaunākajām izmaiņām normatīvajos aktos. Gan studenti, gan prakšu vadītāji uzņēmumos atzīst, ka prakses programma palīdz sagatavot studentus reālam komercdarbības speciālista darbam.

Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā tiek nodrošināta, organizējot studentu aptaujas par studiju procesa norisi, par atsevišķu studiju kursu pasniegšanas kvalitāti u. c. pašnovērtējuma ziņojumā koledžas mājas lapā <http://www.jak.lv/stud-dokumenti.html>, 7.4.apakšnodaļā. Izteiktie priekšlikumi tiek apspriesti gan Koledžas akadēmiskā personāla metodiskās padomes sēdēs, gan Koledžas padomes sēdēs. Koledžā darbojas studentu pašpārvalde, tās pārstāvis piedalās Koledžas padomes sēdēs, kur notiek Koledžas darba svarīgu dokumentu apspriešana un lēmumu pieņemšana. Studentu pašpārvaldes pārstāvji piedalās Stipendiju piešķiršanas komisijas sēdēs, palīdzot izvērtēt studentu sasniegtos rezultātus mācību darbā, kā arī veidojot saikni starp studentiem un administrāciju.

Studiju gada sākumā studenti tiek informēti par koledžas iekšējiem normatīvajiem aktiem, kas reglamentē studiju procesa norisi, iespējām piedalīties Studentu pašpārvaldes darbā, interešu nodarbībās, sporta sekcijās. Regulāri notiek pārrunas ar studentiem par sekmēm kursā un lekciju apmeklējumu, sadzīves apstākļiem dienesta viesnīcā.

Studentu pašpārvalde iesaistās Koledžas mācību procesa pilnveidošanā: piedalās informācijas sagatavošanā Koledžas mājas lapai, organizēta tikšanās – diskusijas ar Zemgales darba devēju padomi, vietējiem uzņēmējiem u.c., organizē mācību ekskursijas uz Latvijas banku, Inovāciju centru Jelgavā, dažādiem ražošanas objektiem, loģistikas centriem Latvijā, iesaista studentu pārstāvjus Koledžas padomes darbā, Koledžas perspektīvās un operatīvās plānošanas pasākumos, organizē aptaujas par atsevišķu studiju kursu pasniegšanas kvalitāti un studiju procesu kopumā, kā arī par studentu sadzīves un atpūtas apstākļiem.

### **1.3. Studijas un zināšanu novērtēšana**

Jēkabpils Agrobiznesa koledžas lektori pielieto dažādas studiju metodes – tiek izmantoti datori, multimediji, studentiem ir pieejams internets, katrā studiju kursā ir izstrādāti arī metodiskie lekciju izdales materiāli. Studiju kursu pasniegšanā dominē tradicionālās pasniegšanas metodes – lekcijas, praktiskie darbi un semināri. Semināros un praktiskajās nodarbībās tiek izmantotas aktīvas mācību formas: problēmsituāciju risināšana, lietišķās spēles, diskusijas, testi, referāti, grupu darbs.

Studentu patstāvīgam darbam tiek piedāvāti koledžas izstrādātie metodiskie materiāli, izdales materiāli. Vairāk skatīt Koledžas datu serverī – lokālajā tīklā (metodiskie materiāli).

Studentu zināšanu vērtēšana notiek saskaņā ar Ministru kabineta 2001.gada 20.marta noteikumiem Nr.141.”Noteikumi par valsts pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības standartu” (punktiem 9 – 15) un atbilstoši Jēkabpils Agrobiznesa koledžas izstrādātiem normatīviem dokumentiem, skatīt Koledžas datu serverī – lokālajā tīklā (normatīvie dokumenti).

Studiju programmas „Komerccinības” vērtēšanas pamatprincipi un kārtība ir atbilstoši valsts izglītības standartā noteiktajām:

- pozitīvie sasniegumi tiek summēti;
- katra studiju kursa noslēguma vērtējums ir obligāts;
- prasību atklātība un skaidrība – pārbaudījumu prasības studentiem tiek atbilstoši izklāstītas katra studiju kursa programmā un studiju kursa apguves sākumā;
- pārbaudes veidu dažādība – kontroldarbi, praktiskie darbi, patstāvīgie darbi, referāti, prezentācijas, uzstāšanās semināros, kursa darbu aizstāvēšana, ieskaites, eksāmeni, prakses atskaites aizstāvēšana, kvalifikācijas darba aizstāvēšana u.c. Šādas kursa apguves pārbaudījumu formas attīsta studentos prasmi izteikt savu domu, argumentēt, meklēt risinājumus.

Pārbaudes darbos iekļaujamais saturs atbilst kursu programmās noteiktajam saturam un aprakstītajiem studiju rezultātiem, kā arī profesiju standartā noteiktajām prasmju un zināšanu prasībām.

Studiju kursa apguves vērtēšanas pamatformas ir eksāmens vai ieskaite, kurš tiek vērtēts 10 ballu sistēmā, atbilstoši izstrādātajiem vērtēšanas kritērijiem, skatīt Koledžas datu serverī – lokālajā tīklā (studiju normatīvie dokumenti). Pārbaudījuma forma ir noteikta studiju programmā. Kursu darbu vērtējot, tiek ņemti vērā šādi nosacījumi: rakstiski iesniegtā kursu darba saturs (atbilstība tā izvēlētajam tematam, aktualitāte, pielietoto izpēti metožu atbilstība, pielietošanas iespējas un rezultativitāte, izklāsta skaidrība, pārskatāmība un secīgums, izdarīto secinājumu un izteikto priekšlikumu oriģinalitāte, aktualitāte un pamatotība u.c., kā arī darba aizstāvēšanās laikā uzrādītā izpratne par izvēlēto izpēti tematam, spēja pamatot savus secinājumus un priekšlikumus, un atbildēt uz uzdotajiem jautājumiem. Kvalifikācijas prakses vērtējumu dod prakses atskaišu aizstāvēšanas komisija, izvērtējot praksē paveikto, atbilstoši noteiktiem kritērijiem, skatīt Koledžas datu serverī – lokālajā tīklā (studiju normatīvie dokumenti). Programmas apguves beigās jānokārto valsts noslēguma pārbaudījums- kvalifikācijas eksāmens, kurš tiek vērtēts 10 ballu sistēmā un kura sastāvdaļa ir kvalifikācijas darba aizstāvēšana. Diplomu par pirmā līmeņa profesionālo augstāko

izglītību saņem students, kurš apguvis studiju programmu un nokārtojis kvalifikācijas eksāmenu, iegūstot tajā vērtējumu, kas nav mazāks par 4 („gandrīz viduvēji”) ballēm.

Koledžā tiek organizētas papildus bezmaksas konsultācijas studējošiem saskaņā ar izstrādāto grafiku. Kā arī studenti var konsultēties individuāli, sazinoties ar lektoriem, izmantojot koledžas e-pastu.

## **1.4. Studiju nodrošinājums un vadība**

Jēkabpils Agrobiznesa koledžas nolikumā ir paredzēta studentu līdzdalība koledžas padomē, kas nodrošina studentu līdzdalību lēmumu pieņemšanas procesā visos jautājumos, kas saistīti ar studiju procesa organizēšanu un uzlabošanu. Studējošie darbojas arī Studentu pašpārvaldē. Koledžas administrācija regulāri tiek ar Studējošo pašpārvaldi un apspriež jautājumus, kas saistīti ar studiju procesu un ārpusstudiju pasākumiem. Studenti savu viedokli par studiju procesa pilnveidošanu pauž gan klātienē nodarbībās lektoriem, gan arī regulāri piedaloties dažādās aptaujās, kurās tiek novērtēts gan studiju process, gan katrs apgūstamais studiju kurss. Līdz ar to katram studentam ir iespēja aktīvi līdzdarboties studiju procesa pilnveidē ar saviem ierosinājumiem, priekšlikumiem un vērtējumu. Aptaujas rezultātus var skatīt Pašnovērtējuma ziņojumā koledžas mājas lapā <http://www.jak.lv/stud-dokumenti.html>, 7.4.apakšnodaļā. Aptauju rezultāti tiek analizēti koledžas akadēmiskā personāla metodiskās padomes sēdēs un studējošo ieteikumi tiek ņemti vērā, pilnveidojot koledžas darbību.

## **1.5. Akadēmiskā personāla un studējošo zinātniskās pētniecības darbs**

Studiju programmas „Komercedarbība” akadēmiskā personāla pētnieciskais darbs vairumā gadījumu ir saistīts ar lektoru specializāciju programmas ietvaros, ar lasītajiem studiju kursiem. Katru studiju gadu Akadēmiskā personāla metodiskās padomes sēdē tiek apspriesti un saskaņoti lektoru lietišķo pētījumu virzieni. Akadēmiskā personāla zinātniski pētnieciskā darbība realizējas zinātniskajās publikācijās un to rezultātu prezentācijā konferencēs gan Latvijā, gan ārvalstīs. Pētniecības darbu rezultāti katru gadu tiek publicēti koledžas rakstu krājumos. Zinātniski pētnieciskais darbs lektoriem ir saistīts arī ar studentu kursa darbu un kvalifikācijas darbu vadīšanu. Lektori izstrādā arī studiju kursu aprakstus, izstrādā mācību grāmatas un metodiskos materiālus. Plašāka informācija par akadēmiskā personāla zinātniski pētniecisko darbību - zinātniskajām publikācijām Latvijā, dalību konferencēs un projektos un izstrādāto metodisko literatūru un mācību grāmatām ir apkopota pašvērtējuma ziņojumā 2011, koledžas mājas lapā <http://www.jak.lv/stud-dokumenti.html> 7.tabula, 27.lpp. un 9.pielikums. Zinātniskajos pētījumos iegūtās atziņas tiek izmantotas studiju procesa kvalitātes pilnveidošanai.

1. līmeņa profesionālās augstākās izglītības mērķis ir īstenot padziļinātu zināšanu apguvi nozarē un galvenā uzmanība tiek veltīta studējošo profesionālajai sagatavotībai, vēršot uzmanību studentu sagatavotībai jaunradei un pētnieciskajam darbam. Studiju procesā studentu darbība tiek virzīta lietišķiem pētījumiem studijuursos „Uzņēmējdarbības analīze”, „Uzņēmējdarbības

ekonomika”, „Mārketinga analīze un pētījumi”, u.c. Zinātniski pētnieciskā darba iemaņas studenti apgūst izstrādājot kursa darbus, kā arī izstrādājot un prezentējot patstāvīgā darba uzdevumus. Studiju kursu ietvaros apgūtās zināšanas ieinteresē studentus turpināt pētniecisko darbu, izstrādājot savus kvalifikācijas darbus. Pētniecības darba rezultāti tiek prezentēti ikgadējās pētniecisko darbu konferencēs Jēkabpils Agrobiznesa koledžā un citu augstskolu un koledžu organizētajās konferencēs Rēzeknes augstskolas, Alberta koledžas, Malnavas koledžas, Kauņas koledžas u.c., un publicēti rakstu krājumos. Plašāka informāciju par studējošo zinātniski pētniecisko darbu skatīt pašvērtējuma ziņojumā 2011, koledžas mājas lapā <http://www.jak.lv/stud-dokumenti.html>, 31.lpp.

## **1.6. Kvalitātes nodrošinājums un garantijas**

Iekšējās kvalitātes sistēma konkrētajā programmā nodrošināta pamatojoties uz ENQA izstrādātai standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai augstākajā izglītībā (ESG) principiem un Izglītības likuma, Augstskolu likuma un Profesionālās izglītības likuma prasībām. Studiju procesa norisi un programmas īstenošanu reglamentē vairāki iekšējie koledžas normatīvie akti: Jēkabpils Agrobiznesa koledžas nolikums, Koledžas padomes nolikums, Nolikums par akadēmisko personālu, Nolikums par studiju un pārbaudījumu kārtību, un citi. Kvalifikācijas prakses norises kvalitātes nodrošināšanai izstrādātas „Kvalifikācijas prakses vadlīnijas” un dokumentu komplekts. Koledžas darbību un studiju procesu reglamentējošie normatīvie dokumenti ir pieejami koledžas datu serverī – lokālajā tīklā (studiju normatīvie dokumenti).

Studiju programmas iekšējās kvalitātes nodrošinājuma kontroli veic Studiju daļas vadītāja un Īsteno Ekonomikas katedra.

Koledžas studiju kvalitātes sistēmā kā būtiskākās izdalītas septiņas jomas:

- studiju procesa atbilstība koledžas attīstības stratēģijai (attīstības politika);
- akadēmiskā personāla kvalitāte;
- studiju programmas kvalitāte;
- sadarbības ar reflektantiem un absolventiem kvalitāte;
- studiju procesa kvalitāte;
- infrastruktūras, materiāli tehniskās bāzes kvalitāte;
- finansējums un saimnieciskās darbības kvalitāte.

Studiju programmas „Komercedarbība” iekšējās kvalitātes sistēmā par būtiskākajiem uzskatāmas studiju programmas kvalitātes un studiju procesa kvalitātes sadaļas.

Par būtiskākajiem studiju programmas kvalitātes indikatoriem koledža atzinusi:

- studiju programmu mērķu un uzdevumu skaidrība, sasniedzamība un atbilstība koledžas attīstības stratēģijai;
- studiju satura atbilstību LR izglītības un profesiju standartiem, citiem normatīvajiem aktiem;
- demokrātijas principu ievērošanu studiju programmas vadīšanā, studentu un akadēmiskā personāla savstarpējās attiecībās;
- studiju programmas metodisko, informatīvo un materiāli tehnisko nodrošinājumu;
- ikgadējo studiju programmu pašnovērtējumu, studiju programmu vājo un stipro pušu, izmaiņu, attīstības iespēju un plānu apspriešana programmu pilnveidē.

Studiju programmas kvalitātes nodrošināšanas procesā būtiska nozīme ir Akadēmiskā personāla metodiskai padomei, kura darbojas saskaņā ar Jēkabpils Agrobiznesa koledžas apstiprināto nolikumu. Akadēmiskā personāla metodiskā padome izskata un saskaņo studiju un pētniecības darba galvenos virzienus, studiju programmu plānus, izskata un izvērtē studiju kursu saturu, atbilstoši apgūstamās studiju programmas nostādņēm., veic lektoru metodiskā darba kontroli, veic izstrādāto mācību grāmatu un studiju materiālu izvērtēšanu.

Studiju programmu iekšējo kvalitāti nodrošina studiju programmas „Komercdarbība” regulārs izvērtējums un analīze, izstrādājot ikgadējo pašnovērtējuma ziņojumu, kurš tiek apspriests Ekonomikas katedras sēdē, izskatīts un apstiprināts koledžas padomē. Pašnovērtējuma ziņojums tiek publicēts arī koledžas mājas lapā. Pašnovērtēšanas periodā tika veikta studiju programmas kvalitatīva un kvantitatīva uzlabošana, optimizējot un pilnveidojot studiju kursus.

Lielākā daļa koledžas Uzņēmējdarbības specialitātes absolventi ir nodarbināti. Strādā gan Latvijā, gan ārzemēs uzņēmējdarbības jomā. Absolventi ir nodarbināti dažādās tautsaimniecības nozarēs. Daži absolventi turpina izglītību otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programmā RTU, RA, LLU u.c..

Cieša sadarbība ir izveidojusies ar valsts un pašvaldību institūcijām, kurās koledžā sagatavotie speciālisti ir pieprasīti – visu līmeņu pašvaldībām, Zemes dienestu, Lauku atbalsta dienestu, VID reģionālajām nodaļām, kredītiestādēm u.c. komercstruktūrām. Daudzi absolventi nodibinājuši savus uzņēmumus vai strādā kā saimnieciskās darbības veicēji.

Aptaujājot esošos absolventu darba devējus un potenciālos darba devējus, kvalifikācijas prakšu vadītājus par 1.līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas „Komercdarbības” absolventu iespējamo nodarbinātību nākamajiem sešiem gadiem, tika saņemtas atbildes, ka tieši šādiem speciālistiem ir vislielākās izredzes konkurēt darba tirgū. Arī patlaban

strādājošajiem studentiem darba devēji pārsvarā atbalsta studijas koledžā un neplāno, ka kāds varētu zaudēt darbu, ja neradīsies neparedzēti apstākļi. Darba devēji ir apmierināti ar Koledžas absolventu darbu, absolventi labi pārzina teoriju, prot praktiski strādāt. Atsauksmes tikai pozitīvas, plašajā konkurencē absolventi diezgan veiksmīgi atrod darbu.

Par studiju programmas realizēšanas nozīmi reģiona tautsaimniecības attīstībā, nepieciešamību un popularitāti liecina darba devēju mutiskas aptaujas un studējošo – absolventu darbā iekārtošanās statistika. No visiem Jēkabpils Agrobiznesa koledžas studiju programmas „Komercdarbība” absolventiem savā specialitātē strādā 26 no pilna laika absolventiem, kas sastāda 36% no visa koledžas absolvējušo uzņēmējdarbības speciālistu skaita, pārējie darbu atraduši saistītās profesijās, absolventu vidū ir arī jaunās māmiņas, kuras audzina bērnus.

## **2. RESURSI**

### **2.1. Mērķi un uzdevumi**

Studiju programmas „Komercedarbība” realizēšanai Jēkabpils Agrobiznesa koledžas resursi ir pietiekami, lai sasniegtu studiju programmas mērķi - sagatavot kvalificētus, konkurētspējīgus komercedarbības speciālistus. Koledžā ir sakārtotā fiziskā vide, gan arī ir pietiekams nodrošinājums ar modernām informācijas tehnoloģijām. Akadēmiskā personāla metodiskās padomes un Koledžas padomes sēdēs katra studiju gada beigās tiek vērtēta resursu atbilstība un tiek ņemti vērā gan studentu, gan akadēmiskā personāla ieteikumi.

### **2.2. Studiju saturs un organizācija**

Studiju programmā iesaistītais akadēmiskais personāls ir augsti kvalificēts un atbilstošs, lai nodrošinātu studējošajiem nepieciešamo pētniecības iemaņu, teorētisko zināšanu, prasmju un kompetenču apguvi. Studiju programmā „Komercedarbība” ir pavisam nodarbināti 17 docētāji, 13 programmā nodarbinātajiem lektoriem koledža ir lektora ievēlēšanas vieta, bet 4 docētāji strādā kā vieslektori. Tātad 76% no programmas realizācijā iesaistītajiem lektoriem ir ievēlēti koledžā. Visiem koledžā ievēlētajiem lektoriem ir maģistra grāds. Doktorantūrā studē divas lektores.

Analizējamajā periodā studiju programmas “Komerccinības” studiju procesa iesaistītie lektori ir aktīvi piedalījušies kvalifikācijas celšanā, zinātniski pētnieciskās darbībās un mācību metodisko līdzekļu sagatavošanā.

Prakses studiju programmā „Komercedarbība” tiek īstenota atbilstoši Jēkabpils Agrobiznesa koledžas Nolikumam par Kvalifikācijas praksi un Metodiskajiem ieteikumiem par kvalifikācijas praksi. Pirms prakses sākuma studējošiem tiek sniegtas instrukcijas un norādījumi par prakses mērķi, prakses uzdevumiem un prakses dokumentāciju. Ir izstrādāti kvalifikācijas prakšu apraksti, kas ir pieejami studentiem, kuros ir norādīti galvenie prakses uzdevumi un aprakstīts prakses programmas saturs, kurš atbilst studiju programmas mērķim. Studentu prakses vietas ir Latvijas visu reģionu kapitālsabiedrības, valsts un pašvaldību iestādes. Prakšu vadītāji, atbilstoši nolikuma prasībām, kontrolē prakses programmas izpildes gaitu, izskata un novērtē prakses atskaites. Prakses noslēgumā students iesniedz prakses laikā sagatavotu prakses pārskatu un tiek rīkota noslēguma konference – ieskaite.

### **2.3. Studijas un zināšanu novērtēšana**

Koledžai studiju nodrošinājums atbilst mūsdienu tehnoloģiju iespējām, studiju procesa nodrošināšanai tiek izmantotas:

- 16 tipveida nodarbību telpas 30 klausītājiem katrā ar nodalītu laboratorijas telpu nodarbību vadītājam (darba vieta aprīkota ar datoru), 4 telpās ir multimedijis, vienā- digitālā tāfele. 2 nodarbību telpas 60 klausītājiem katrā, aprīkotas ar datoru un multimediju;
- 5 datorklases ar 131 darba vietām (17+31+31+35+17) un Interneta pieslēgumu (2x20Mbit/sek), datorklases aprīkotas ar datu projektoriem, viena datorklase ar 17 darba vietām dienesta viesnīcā;
- visās koledžas telpās un arī dienesta viesnīcā ir pieejams bezmaksas, bezvadu pieslēgums koledžas lokālajam datortīklam un Internet;
- iegādātas datorprogrammatūras licences MS Windows server 2008, Adobe Acrobat, Adobe Photoshop;
- bibliotēka, grāmatu un lasītāju vienotais reģistrs valsts bibliotēku sistēmā (programma Alise).

Studentiem ir iespējas strādāt koledžas datorklasēs un bibliotēkā, izmantot internetu.

### **2.4. Studiju nodrošinājums un vadība**

Jēkabpils Agrobiznesa koledžas administrācija aktīvi iesaistās studiju procesa nodrošināšanā, regulāri tiek ar studējošiem, veic aptaujas par studiju procesu, kā arī regulāri veic studiju programmas izvērtēšanu un nepieciešamās materiāli tehniskās bāzes nodrošināšanu un uzlabošanu, bibliotēkas informatīvo krājumu papildināšanu. 2011.gadā KPRF projekta ietvaros uzsākts koledžas dienesta viesnīcas siltināšanas- renovācijas projekts, kā rezultātā koledžas studentiem tiks nodrošināti labi dzīves apstākļi dienesta viesnīcā. Regulāri katru gadu auditorijās un kabinetos notiek mēbeļu un aprīkojuma nomaiņa, uzlabojot darba vides apstākļus.

Informācijas apmaiņas nodrošināšanai un lēmumu pieņemšanai regulāri tiek organizētas Koledžas padomes sapulces, kurās piedalās visi administrācijas darbinieki.

Ekonomikas katedras vadītāja un studiju daļas lietvede nodrošina visu nepieciešamo atbalstu studējošajiem, sniedz informāciju par studiju procesu, palīdz problēmjuautājumu risināšanā.

Modernizēta mācību metodiskā bāze profesionālo mācību priekšmetu kompleksai un integrētai apguvei. Izstrādāti, pilnveidoti mācību metodiskie un kontroles materiāli, kuri pieejami arī elektroniskā formā. Izveidota izglītības programmas apguves e-vide ar iespēju publiskot tajā mācību

materiālus. Papildināta un modernizēta mācību tehniskā bāze integrētai profesionālo priekšmetu apguvei.

Koledžai ir sava Internet vietne: [www.jak.lv](http://www.jak.lv), e-pasta pakalpojumus nodrošina dalība MS Live&Edu projektā- domeins [@jak.lv](mailto:@jak.lv) ar vienota veida pasta adresēm ([vards.uzvards@jak.lv](mailto:vards.uzvards@jak.lv)). Komunikācijai, studiju materiālu nosūtīšanai starp studentiem un lektoriem plaši tiek pielietots e-pasts. e-vide tiek izmantota mācību materiālu publiskošanai, studentu un lektoru komunikācijai. Mācību procesa rezultātu, nodarbību saraksta (mācību materiālu u.c. informācijas) fiksēšanai tiek izmantots arī elektroniskais žurnāls ([www.mykoob.lv](http://www.mykoob.lv)).

Studējošo pašpārvaldei ir izdalīts LR Augstskolu likumā noteiktais finansējums un darba telpas, kas aprīkotas ar datortehniku un internetu.

Koledžās bibliotēkas galvenie uzdevumi studiju procesa nodrošināšanai;

- mācību procesa nodrošināšana ar jaunāko mācību un zinātniski pētniecisko literatūru;
- brīvas pieejas nodrošināšana informācijai, lai uzlabotu studējošo un akadēmiskā personāla zināšanu kvalitāti un celtu kultūras līmeni;
- līdzekļus tipogrāfijās izdotiem mācību materiāliem, koledžas lektoru lekciju konspektu, elektroniski pieejamo mācību līdzekļu sagatavošana (saskaņā ar autortiesību aizsardzības prasībām).

Bibliotēkas pamatbudžetu veido valsts finansējums, bet lielāko daļu sastāda ES projektu līdzekļi. Uz 1.janvāri 2011.g.bibliotēkas fondos grāmatu kopskaits 33118 par summu 54877.44 Ls.

No grāmatu kopskaita 89% grāmatas ir latviešu valodā, 3,5% - angļu valodā, 0,5% - vācu valodā, 6% - citās valodās.

Bibliotēkā katrs students katrā studiju kursā var saņemt vismaz vienu grāmatu mācībām dzīves vietā.

Lasītavā un bibliotēkā ir 2 datori ar Internet pieslēgumu, 2 printeri, skeneris, 2 kopētāji.

Bibliotēkā pieejams alfabētiskais un sistemātiskais katalogs, bet no 2011.gada janvāra tas netiek vairāk papildināts, sakarā ar pāreju uz elektronisko versiju. IIS Alise, kurā uz 1.jūniju ierakstīti ~ 30% grāmatu.

Bibliotēkā pieejamā informācija:

- Vispārējo uzziņu izdevumu fonds: enciklopēdijas, vārdnīcas, kā arī jaunākā vairāk pieprasītā nozaru literatūra;
- Periodika - aptuveni 20 nosaukumu periodiskie izdevumi latviešu, krievu un angļu valodā;
- Informācijas meklēšana bibliotēku informācijas sistēmā IIS "ALISE";
- Statistikas izdevumi;

- Tematiskās mapes (kopijas, izgriezumi no periodikas);
- Informācija par izglītības iespējām Latvijā un ārzemēs, tālmācību, kursiem.

Datu bāze par bibliotēkas fondu pieejama internetā un daļēji jau ievadīta Internet publiskojamajā datu bāzē. Par iespējām studējošajiem izmantot Internet resursos atrodamos informācijas avotus ir sagatavots katalogs un izvietots koledžas mājas lapā. Kā dažas no pieejamajām grāmatu tiešsaistes krātuvēm var minēt:

- \* <http://ebooksgo.org/>
- \* <http://www.free-ebook-download.net/>
- \* <http://www.tf.llu.lv/>
- \* <http://www.ebookee.in> u.c.

## **2.5. Akadēmiskā personāla un studējošo zinātniskās pētniecības darbs**

Akadēmiskajam personālam un studentiem, lai veiktu zinātniski pētniecisko darbu, ir pieejami visi augstskolas rīcībā esošie resursi – telpas, datortehnika, biroja tehnika, audio/video līdzekļi, kā arī tiek izmantotas Jēkabpils Agrobiznesa koledžas bibliotēkas nodrošinātās datu bāzes, kā arī Jēkabpils pilsētas un novada bibliotēkās pieejamie resursi un datu bāzes.

## **2.6. Kvalitātes nodrošinājums un garantijas**

Finanšu resursi ir pietiekami, lai nodrošinātu studiju programmas īstenošanu. Jēkabpils Agrobiznesa koledžas finansējums sastāv no valsts dotācijas, pašu ieņēmumiem no maksas pakalpojumiem un labprātīgiem ziedojumiem. Pilna laika studijas tiek finansētas no valsts budžeta līdzekļiem. Nepilna laika studijas tiek finansētas no pašu studentu, fizisko vai juridisko personu iemaksām. Studiju programmas izmaksas tiek aprēķinātas Jēkabpils Agrobiznesa koledžas grāmatvedībā. Studiju maksas lielumu katram studiju gadam izskata un apstiprina Koledžas padomē. Studiju maksa 2011./2012.akadēmiskajā gadā nepilna laika studijām – Ls 430,- gadā. Valsts dotācijas apjoms tiek piešķirts un sadalīts pamatojoties uz LR normatīvajos aktos noteiktām studējošo vietas izmaksām (līgums ar IZM). Tas tiek fiksēts ikgadējā finansēšanas plānā. Pašu ieņēmumi tiek plānoti un iekļauti kopīgajā gada finansēšanas plānā. To izlietojums tiek saskaņots ar IZM. Šie līdzekļi tiek novirzīti koledžas materiāli tehniskās bāzes uzlabošanai.

Finanšu resursu izlietošana tiek kontrolēta, koledžā ir izveidota revīzijas komisija, kura katru pārskata gadu izvērtē finanšu resursu izmantošanas lietderīgumu un efektivitāti un sniedz ziņojumu Koledžas padomei.

### 3. ILGTSPĒJA

#### 3.1. Mērķi un uzdevumi

Studiju programmas „Komercedarbība” mērķi saskan ar Jēkabpils Agrobiznesa koledžas misiju - piedāvāt studentiem apgūt zināšanas tuvāk dzīves vietai, iegūstot valsts likumdošanā noteikto 1.līmeņa profesionālo augstāko izglītību. Tādā veidā tiek dota Zemgales un Latgales reģiona jauniešiem iegūt augstāko izglītību, neradot sociālos un ekonomiskos šķēršļus.

Studiju programma atbilst koledžas attīstības stratēģijas mērķim – nostiprināt pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības iestādes statusu un pozīcijas, lai koledžas absolventi būtu konkurētspējīgi Latvijas un ES darba tirgū un sagatavoti izglītības turpināšanai augstākā pakāpē.

Par studiju programmas realizēšanas nozīmi reģiona tautsaimniecības attīstībā, nepieciešamību un popularitāti liecina darba devēju mutiskas aptaujas un studējošo – absolventu darbā iekārtošanās statistika.

Studiju programma „Komercedarbība” un studiju kursu apraksti izstrādāti sadarbībā ar darba devējiem. Studiju programmas tapšanas gaitā un kopš programmas realizācijas sākuma notiek divpusēja sadarbība ar darba devējiem, kuras rezultātā studiju programma tiek veidota atbilstoši komercsabiedrību, valsts un pašvaldību iestāžu darba devēju prasībām un ieteikumiem. Programmas realizācijas gaitā šī sadarbība turpinās, uzklusot darba devēju viedokli. Analizējot darbavietas, kurās strādā programmā studējošie, jāsecina, ka absolventu darba devēji pamatā ir komercsabiedrības, valsts un pašvaldību struktūras un mācību iestādes.

Cieša sadarbība ar darba devējiem izveidojās arī slēdzot līgumus par prakses norises vietām, tad tiek pārrunāts studiju prakses programmas saturs un prakses organizācijas nosacījumi. Darba devēju pārstāvji tiek iekļauti arī galīgo pārbaudījumu – kvalifikācijas darba aizstāvēšanas komisijā un aptaujā pēc kvalifikācijas prakses.

Sadarbība ar darba devējiem tiek veikta mērķtiecīgi un abpusēji ieinteresēti, tā ir studiju programmas satura pilnveides un realizācijas neatņemama sastāvdaļa. Koledža katru gadu rīko un piedalās Informācijas dienās, kuru pasākumos tiek iesaistīti studenti, darba devēji un docētāji.

Koledžas nākotnes vīzija par programmu saskan arī ar Zemgales reģiona attīstības vīziju un stratēģiskiem mērķiem – izglītots, radošs un konkurētspējīgs cilvēks un zināšanu ekonomikas attīstība, kur rīcības virziens ir uzņēmējdarbības vides attīstība. Tas savukārt veicinās to, lai jaunieši nebrauktu prom no reģiona, lai varētu iegūt nepieciešamo izglītību, un tādā veidā veicinās ekonomiski aktīvo cilvēku skaita un darbaspēka resursu saglabāšanos reģionā. „Zemgales

plānošanas reģiona attīstības programma 2008.-2014.gadam” (no 50.lpp – 64.lpp)  
<http://www.zemgale.lv/index.php/attstbas-plnoana/plnoanas-dokumenti>

Katru gadu Koledžas padomē tiek lemts par Koledžas budžeta projekta izstrādi, resursu sadali, tiek izskatītas, aktualizētas un apstiprinātas izglītības programmas, apstiprināti aktuālie uzdevumi mācību un zinātniskā darba jomā, lietišķo pētījumu virzieni. Koledžas padome izstrādā arī priekšlikumus par studējošo uzņemšanu un jaunu izglītības programmu īstenošanas uzsākšanu. Koledžas darbs tiek plānots, izstrādājot katru studiju gadu Akadēmiskā personāla metodiskās padomes darba plānu, Ekonomikas katedras darba plānu, par to izpildi un vērtējumu atskaitās katra studiju perioda noslēgumā. Atsevišķi tiek analizēti būtiskākie riski studiju programmas attīstībā – specifika reģionā, studējošo skaita samazināšanās un studentu piesaistīšanas iespējas, akadēmiskā personālā attīstība studiju virzienā, konkurence starp augstākās izglītības mācību iestādēm, zems reflektantu sagatavotības līmenis un nepietiekams skaits spējīgu studentu, ekonomiskā situācija valstī, studentu maksātspēja.

### **3.2. Studiju saturs un organizācija**

Studiju programmas saturs un īstenošana nodrošina patstāvīgas, inovatīvas un radošas studējošā personības attīstību, atbilstošu darba tirgus prasībām un studenta orientāciju uz mūžizglītību. Pēc programmas apguves ir iespēja turpināt studijas profesionālā bakalaura studiju programmās, tādējādi tiek nodrošināta izglītības pēctecības un mūžizglītības princips. Studiju programmā īstenošanas laikā tiek veiktas izmaiņas, kas saistās ar jaunu studiju kursu ieviešanu atbilstoši jaunākajām tendencēm izglītībā un darba tirgus prasībām.

Analizējamajā periodā studiju programmas “Komercczinības” studiju procesa iesaistītie lektori ir aktīvi piedalījušies kvalifikācijas celšanā, zinātniskās darbībās un mācību metodisko līdzekļu sagatavošanā. Koledžas lektori regulāri paaugstina kvalifikāciju, apmeklējot seminārus, kursus, piedaloties tālākizglītības programmā „Augstskolu didaktika”, Inovācijas augstākās izglītības sistēmā, kā arī citās tālākizglītības programmās (svešvalodas, Moodle vides izmantošana, informāciju tehnoloģijas u.c.), piedaloties konferencēs un gatavojot zinātniskus darbus un publikācijas, kā arī studējot doktorantūrā (pašlaik studē 2 docētāji).

Katra studiju gada sākumā lektori iesniedz administrācijai „Akadēmiskā personāla tālākizglītības un profesionālās pilnveides pasākumu plānu”. Studiju programmas lektoru kvalifikācijas paaugstināšanai plānus izskata un apstiprina Akadēmiskā personāla metodiskās padomes sēdēs. Studiju gada beigās docētāji sagatavo lektora darba pārskatu par profesionālo pilnveidi. Skatīt koledžas datu serverī – lokālajā tīklā (studiju nodaļa).

Akadēmiskie amati koledžā tiek ieņemti atbilstoši LR normatīvos aktos noteiktā vēlēšanu kārtībā. Galvenās prasības pretendentiem ir izglītība un kvalifikācija, akadēmiskie un zinātniskie grādi, darba stāžs, kvalifikācijas paaugstināšana, zinātniski pētnieciskā darba rezultāti un metodiskās izstrādnes. Koledžā ir izstrādāts akadēmiskā personāla attīstības plāns, tas nosaka:

- rīkot konkursus personāla sastāva pilnveidošanai;
- veicināt esošā akadēmiskā personāla tālākizglītības realizēšanu -ursos, semināros, studijas doktorantūrā, maģistrantūrā;
- veicināt akadēmiskā personāla kvalifikācijas paaugstināšanu;
- piesaistīt augsti kvalificētus speciālistus – praktiķus ar lielu darba pieredzi valsts, pašvaldību, uzņēmējdarbības struktūrās;
- piesaistīt akadēmisko personālu ar atbilstošu akadēmisko grādu;
- turpināt kontaktus un sadarbību ar citu augstskolu un koledžu akadēmisko personālu (RA, LLU, DU, BAT, u.c.).

Koledžai ir noslēgti sadarbības līgumi ar Rīgas Tehnisko universitāti, Rīgas Starptautisko ekonomikas un biznesa administrācijas augstskolu, Rēzeknes Augstskolu, Daugavpils Universitāti, Latvijas Lauksaimniecības universitāti, Baltijas Starptautisko akadēmiju. Līgumi paredz sadarbību studiju un zinātniskās pētniecības jomā.

### **3.3. Studijas un zināšanu novērtēšana**

Studentu zināšanu vērtēšana notiek saskaņā ar Ministru kabineta 2001.gada 20.marta noteikumiem Nr.141."Noteikumi par valsts pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības standartu" (punktiem 9 – 15) un atbilstoši koledžas izstrādātiem normatīviem dokumentiem.

Zināšanu, prasmju un kompetences novērtēšanas un atzīmju likšanas kritēriji katrā studiju kursā balstās uz studiju rezultātiem, t.i. atzīme parāda vai un cik lielā mērā studiju rezultāti ir sasniegti. Katrā studiju kursa aprakstā ir norāde uz kopīgā galīgā vērtējuma veidošanu – patstāvīgā, praktiskā darba, teorētisko atbilžu īpatsvaru, kā arī par studiju rezultātu novērtēšanas metodēm. Informācija ir pieejam studentiem un studiju kursa lektoram. Studiju kursa aprakstā ir noteikta arī proporcija, kā veidojas galīgais vērtējums studiju kursā. Skatīt <http://www.jak.lv/stud-dokumenti.html>.

### 3.4. Studiju nodrošinājums un vadība

Studiju programmas "Komercdarbība" studiju procesa kvalitātes pilnveidē ir iesaistīta administrācija, akadēmiskais personāls, studenti un darba devēji. Kvalitātes nodrošināšana ir vērsta nevis uz kontroli, bet pastāvīgu darba uzlabošanu. Jautājumi par studiju procesa pilnveidi – izmaiņas studiju programmā, studiju kursu saturs, tiek apspriesti gan Koledžas padomes sēdēs, gan Akadēmiskā personāla padomes sēdēs, gan Ekonomikas katedras sēdēs, kurās piedalās visi lektori. Studiju programmas iekšējā kvalitāte tiek veicināta, Ekonomikas katedras vadītājam un studiju daļas vadītājam regulāri apspriežoties ar akadēmisko personālu un studējošajiem par studiju procesa un studiju kursu satura pilnveidi. Visas ar studiju procesu saistītās izmaiņas apstiprina Koledžas padome.

Studentu līdzdalību studiju procesa pilnveidošanā nodrošina studentu pārstāvju līdzdalība koledžas padomes sēdēs, kā arī studentu un absolventu aptaujas gan par studiju procesu, gan kvalifikācijas prakšu norisi.

Atgriezenisko saiti par studiju programmas rezultātiem iegūst sadarbībā ar darba devējiem, kas piedalās koledžas padomes sēdēs, slēdz prakšu līgumus un prakses noslēgumā dod rakstisku vērtējumu par studenta zināšanām, prasmēm un kompetencēm. Anketēšanas kopsavilkuma rezultātus var redzēt pašnovērtējuma ziņojumā koledžas mājas lapā <http://www.jak.lv/stud-dokumenti.html>. Anketu rezultāti tiek izskatīti metodiskās komisijas sēdēs, tiek pieņemti lēmumi kvalitātes uzlabošanai.

Svarīgākais faktors kvalitātes izvērtēšanā un uzlabošanā ir studentu sasniegumi kvalifikācijas darbu izstrādē. Pēc kvalifikācijas eksāmena notiek pārrunas ar eksāmena komisiju. Eksāmena komisijā ir sadarbības partneri - pārstāvji no dažādām organizācijām un praktizējoši profesijas pārstāvji.

Tiešo izglītības programmu „Komercdarbība” īstenošanu vada Ekonomikas katedra. Studiju programmu īstenošanu, kvalitāti kontrolē direktora vietniece studiju un pētniecības darbā. Studiju norises plānošanu, sekmju uzskaites, lietvedības jautājumus kārtoti lietvede Studiju daļā. Informatīvos materiālus studentiem un lektoriem nodrošina bibliotēka – lasītava (šo darbu koordinē bibliotēkas vadītāja) un koledžas datu serveris.

Ikgadējos Ekonomikas katedras darba plānos tiek ietverti programmas attīstības aktuālie jautājumi. Studiju gada noslēgumā tiek analizēta studiju programmas īstenošana, plānoto pasākumu izpilde un izstrādāts programmas pašnovērtējums par studiju gadu, kas ievietots Jēkabpils Agrobiznesa koledžas mājas lapā <http://www.jak.lv/stud-dokumenti.html>.

### **3.5. Akadēmiskā personāla un studējošo zinātniskās pētniecības darbs**

Pētnieciskā darba bāze ir primāri saistīta ar Latvijas, bet īpaši Zemgales un Latgales reģionā esošām organizācijām. Zinātniski pētnieciskā darba virzieni un darba tēmas sīkāk var apskatīt pašvērtējuma ziņojumā 2011, koledžas mājas lapā <http://www.jak.lv/stud-dokumenti.html>, 6. un 7.tabula, 26. – 31.lpp.

Akadēmiskā personāla pētījumu rezultāti publicēti citu koledžu un augstskolu zinātniski – pētniecisko darbu krājumos. Dati apkopoti R.1.2. tabulā.

### **3.6. Kvalitātes nodrošinājums un garantijas**

Studiju gada beigās koledžā tiek sastādīts studiju programmas pašnovērtējums, kurā ir iekļauts arī stirpo un vājo pušu izvērtējums. Pašvērtējuma sastādīšanā iesaistīts viss akadēmiskais personāls un studenti. Tajā tiek aprakstīta studiju norise, akadēmiskā personāla kvalifikācijas paaugstināšana un zinātniski pētnieciskā darbība, materiāli tehniskās bāzes uzlabošana, apzināti ieteikumi un risinājumi kvalitātes uzlabošanai, studiju jautājumu aktualizēšanai. Pašvērtējums tiek publiskots koledžas mājas lapā un ir pieejams interesentiem <http://www.jak.lv/stud-dokumenti.html>.

Aptaujājot esošos absolventu darba devējus un potenciālos darba devējus, kvalifikācijas prakšu vadītājus par 1.līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas „Komercedarbības” absolventu iespējamo nodarbinātību nākamajiem sešiem gadiem, tika saņemtas atbildes, ka tieši šādiem speciālistiem ir vislielākās izredzes konkurēt darba tirgū. Arī patlaban strādājošajiem studentiem darba devēji pārsvarā atbalsta studijas koledžā un neplāno, ka kāds varētu zaudēt darbu, ja neradīsies neparedzēti apstākļi. Darba devēji ir apmierināti ar Koledžas absolventu darbu, absolventi labi pārzina teoriju, prot praktiski strādāt. Atsauksmes tikai pozitīvas, plašajā konkurencē absolventi diezgan veiksmīgi atrod darbu.

Koledžas padomē tika pieņemts lēmums studiju kursā „Mārketinga analīze un plānošana” veikt pētījumus, sadarbojoties ar administrāciju, kuri būtu saistoši koledžas attīstībai.

Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā tiek nodrošināta organizējot studentu aptaujas. Katra akadēmiskā gada sākumā tiek veikta pilna laika studentiem rakstiska aptauja, nepilna laika klātienē studējošo verbāla aptauja, lai novērtētu 1.kursa studentu adaptāciju. Aptaujas rezultāti tiek analizēti Akadēmiskā personāla metodiskās padomes sēdēs, tiek lemts par studiju programmas uzlabojumiem, izmaiņu nepieciešamību vai pasniedzēju izvēli. Par iemeslu, kādēļ studē tieši Jēkabpils Agrobiznesa koledžā, imatrikulēto studentu biežāk minētie iemesli – tuvāk dzīvesvietai,

optimāla studiju maksa, par koledžu dzirdēts daudz labu atsauksmju no bijušajiem studentiem, labas iespējas uzsākt darbu, pieprasīta profesija.

Latvijas augstākās izglītības sistēma nodrošina izglītības pēctecību un arī koledžas studiju programmu augstākā līmenī atbilstošajā jomā. Tālāko studiju iespēju nodrošina koledžas izsniegtais diploms un pielikums pie diploma, kurā norādīti studiju programmā apgūtie priekšmeti un to kredītpunkti un dota kredītpunktu atbilstība ECTS kredītpunktiem. Jēkabpils Agrobiznesa koledža saviem studentiem garantē, ka konkrētas studiju programmas īstenošanas pārtraukšanas gadījumā tiks piedāvāta iespēja turpināt studijas. Ir noslēgti sadarbības līgumi par iespējām studēt 2.līmenī ar sekojošām augstskolām: Latvijas Lauksaimniecības Universitāti, Daugavpils Universitāti, Rēzeknes Augstskolu, „Biznesa augstskolu Turība”, „Baltijas Krievu institūtu”. Līgumus var apskatīt pašvērtējuma ziņojumā 2011, koledžas mājas lapā <http://www.jak.lv/stud-dokumenti.html>, 12.pielikumā.

No Koledžas studiju programmas „Komerccdarbība” 2006.–2010.gada absolventiem, izglītību Latvijā vairākās augstskolās un koledžās tiek īstenotas 1.līmeņa profesionālās augstākās izglītības programmas, kuras apgūstot var iegūt kvalifikāciju „Uzņēmējdarbības speciālists”:

- „Uzņēmējdarbība” – Banku Augstskola;
- „Uzņēmējdarbība” – Alberta koledža;
- „Mazā un vidējā biznesa vadība” – Baltijas Starptautiskā akadēmija;
- „Uzņēmējdarbība un finanses” –Grāmatvedības un finanšu koledža;
- „Komercczinības” –Juridiskā koledža;
- „Uzņēmējdarbības vadība” –Kristīgās vadības koledža;
- „Komerccdarbības organizācija” –Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības akadēmija u.c.

Kopējais studiju ilgums koledžas programmai ir tāds pats kā RUK, LLU, BAT, LBK programmām – 80 kredītpunkti, pārējās ir apjomīgākas.

Savstarpēji salīdzinot visas minētās studiju programmas, var pamanīt tendenci, ka studiju priekšmetiem atšķiras kredītpunktu skaits, bet pārsvarā tās ir līdzīgas, pēc satura Jēkabpils Agrobiznesa koledžai programmai „Komerccdarbība”. Līdzīgākās ir LLU Ekonomikas fakultātes, Alberta koledžas, Rīgas Uzņēmējdarbības koledžas un Grāmatvedības un finanšu koledžas studiju programmas. Koledžas studiju programma atšķiras ar plašu izvēles priekšmetu klāstu, īpaši profesionālajā specializācijas priekšmetu blokā, kā arī praktisko darbu apjomu.

Izvērstāks salīdzinājums ir veikts ar Latvijas Lauksaimniecības universitātes Ekonomikas fakultātes studiju programmu un Rīgas Uzņēmējdarbības koledžas programmu, skatīt Pašvērtējuma

ziņojumā, kurš publiskots koledžas mājas lapā <http://www.jak.lv/stud-dokumenti.html>, 10.tabula, 37.lpp.

Pilna laika un nepilna laika studenti iesaistās koledžas reklāmas pasākumos:

- Koledžas prezentācijas materiālu izvietošana un izplatīšana savās darba vietās u.c.;
- Dalība akcijā „Aicini draugu”, kad arī nepilna laika klātienēs studenti aicina savus paziņas studēt Jēkabpils Agrobiznesa koledžā pilna vai nepilna laika studiju programmās;
- Programmas studenti piedalās informatīvo materiālu par studiju iespējām Jēkabpils Agrobiznesa koledžā sagatavošanā, izplatīšanā un informācijas sniegšanā Informācijas dienās reģionālajās izstādēs, karjeras dienās skolās, kā arī izstādēs “Skola”.

## **4. SADARBĪBA, PĀRKLĀŠANA**

### **4.1. Mērķi un uzdevumi**

Analizējot citās AII līdzīgu studiju programmu „Komercedarbība” mērķus un studiju rezultātus, var secināt, ka tie ir līdzīgi, jo ir formulēti atbilstoši profesijas „Uzņēmējdarbība speciālists” standarta prasībām. Jēkabpils Agrobiznesa koledža atrašanās vieta sekmē speciālistu sagatavošanu tieši reģiona tautsaimniecības vajadzībām. Reģionā netiek piedāvātas līdzīgas programmas.

Koledža piedāvā vēl trīs 1.līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas: „Grāmatvedība un finanses”, „Namū apsaimniekošana un pārvaldīšana” un „Datorsistēmu un datortīklu administrēšana”.

### **4.2. Studiju saturs un organizācija**

Studentiem ir tiesības apgūt atsevišķus studiju kursus citu Latvijas augstskolu vai koledžu studiju programmās. Apgūto kursu atzīšanas kārtību nosaka koledžas Studiju un pārbaudījumu kārtības nolikums. Studiju programmā jebkuru studiju kursu var apgūt arī citu Latvijas augstskolu studējošie.

Šobrīd koledžas studenti nav iesaistīti apmaiņas programmās. Studentu apmaiņa ERASMUS programmas ietvaros ir tuvākās nākotnes jautājums un pie tā tiek strādāts. Ir plānots iesaistīties arī Nordplus Augstākās izglītības programmā.

Koledžā netiek plānota kopīgu programmu izveide ar kādu no AII. Koledžas studiju programmas ir saskaņotas ar vairākām AII, lai koledžas likviditātes gadījumā, studenti varētu pāriet uz citu AII un turpināt studijas, vai koledžas absolvēšanas gadījumā turpināt studijas līdzīgā specialitātē citā līmenī.

Jēkabpils Agrobiznesa koledžas Ekonomikas katedras lektoru mobilitāte izpaužas sadarbībā ar ārzemju kolēģiem no Kauņas, Klaipēdas, Šauļu koledžām Lietuvā. Starptautisko konferenču norises laikā notiek tikšanās ar lektoriem, pieredzes un informācijas apmaiņa par studiju programmu saturu, par metodisko, tehnisko nodrošinājumu, pētniecisko darbu.

Koledža piesaista lektorus – praktizējošus speciālistus no citām organizācijām noteiktu kursu (Darba aizsardzība, Civilā aizsardzība, Uzņēmējdarbības likumdošana, Apdrošināšanas tirgus) un tēmu pasniegšanā, kvalifikācijas darbu vadīšanā un recenzēšanā, kvalifikācijas eksāmena vērtēšanā.

Jēkabpils Agrobiznesa koledžā nav nepieciešams realizēt studiju programmu svešvalodā, ja tādi mērķi tiktu izvirzīti, tad svešvalodu zināšanas nebūtu šķērslis šādām aktivitātēm. Koledžas lektori I.Veipa, S.Kozlovsa, L.Rakova, R.Glaudiņš pilnveido angļu valodas zināšanas, apmeklējot angļu valodas kursus gan pieaugušo neformālās izglītības programmā, gan mūžizglītības pasākumu programmā.

### 4.3. Studijas un zināšanu novērtēšana

Studiju programmas darba rezultātu – Kvalifikācijas darbu, lietišķo pētījumu, mācību metodisko materiālu izvērtēšanā tiek iesaistīti citu Latvijas Augstākās izglītības iestādes, galvenokārt Rēzeknes Augstskolas Ekonomikas fakultātes akadēmiskais personāls:

Ī.Vītola	RA, profesore, Dr.oec
I.Jakušonoka	RA, profesore, Dr.oec
I.Mietule	RA, docente, Dr.oec
I.Mietule	RA, docente, Dr.oec
I.Arbidāne	RA, docente, Dr.oec
E.Kupcova	RA, lektore, Mg.paed.
Ē.Višķers	RA, lektors, Mg.oec.
I.Ozoliņa	RA, lektore, Mg.oec.
I.Kantiķe	RA, lektore, Mg.oec.
A.Asejeva	RA, lektore, Mg.oec.

### 4.4. Studiju nodrošinājums un vadība

Kvalifikācijas prakses nodrošināšanai uzņēmumos komercdarbības speciālista profesijā Jēkabpils Agrobiznesa koledža sadarbojas ar dažādiem uzņēmumiem, ilglaicīgā periodā studentiem nodrošinātas labas kvalifikācijas prakses vietas. Sadarbības līgumi nodrošina gan kvalifikācijas prakses programmas izpildi, gan saimnieciskās un finansiālās darbības datu izmantošanu pētniecības projektu un kvalifikācijas darbu izstrādei. Kvalifikācijas eksāmena komisijas sastāvā tiek iekļauti atbilstošas kvalifikācijas speciālisti no reģiona iestādēm un organizācijām – a/s „GE Money Bank” Jēkabpils filiāles, z/s „Vīnkalni”, SIA „Jēkabpils autobusu parks, SIA „Viesuļi”, Jēkabpils pilsētas pašvaldības, gan no citām Latvijas augstākās izglītības mācību iestādēm (LLU, RA).

Sadarbība, organizējot gan praktiskas nodarbības, gan mācību ekskursijas, gan semināru nodarbības, notiek arī ar JIC Biznesa inkubatoru Jēkabpils nodaļu, SIA „Dona”, Zemgales plānošanas reģiona ES struktūrfondu Jēkabpils informācijas centru, a/s Swedbank Jēkabpils filiāli, Jēkabpils uzņēmēju biedrību.

#### **4.5. Akadēmiskā personāla un studējošo zinātniskās pētniecības darbs**

Jēkabpils Agrobiznesa koledža atbalsta iespējas koledžas studentiem un akadēmiskajam personālam piedalīties kopīgos pētījumos ar citu Latvijas AII studējošajiem un akadēmisko personālu. Praktiska realizācija kopīgiem pētnieciskajiem projektiem līdz šim nav bijusi.

#### **4.6. Kvalitātes nodrošinājums un garantijas**

Vairāki no studiju programmā iesaistītajiem lektoriem piedalās citu AII studiju programmu realizēšanā (RPIVA, BA Turība, RA).